

אושפיזין עילאין

סדנת אושפיזין



איור: שי צ'רקה

"יוסי בן יועזר איש צרדה אומר, יהי ביתך בית ועד לחכמים, ויהי מתאבק בעפר רגליהם, ויהי שותה בצמא את דבריהם"
 (אבות א' ד')

הגתה וליקטה: רחלי שחר, בית ספר קשת מזכרת בתיה, תשרי תש"ף

לרשותך הצעות שונות לפעילות בנושא "אושפיזין עליאין- דמויות מופת", המותאמות ללמידה מרחוק. להצעות מצורפת מצגת לשימושך.

מטרות השיעור: היכרות עם המושג אושפיזין עלאין, חזרה בסיסית (בהנחה שהידע קיים) על האושפיזין המסורתיים, הזמנה להיכרות והעמקה עם דמויות מופת ושיתוף קבוצתי.

פעילות:

1. לפני השיעור: בקשו מהילדים לחשוב על עד 7 אורחים שהיו רוצים להזמין לסוכתם בחג (אילולא היה סגר). לכתוב או לצייר על דף A4 את האורחים
2. באופן סינכרוני אפשר לפתוח בשיתוף של האורחים האישיים, ולאחר מכן להציג את מנהג האושפיזין (שקופיות 1-4)
3. דיון קבוצתי קצר לרענון הידע אודות האושפיזין המסורתיים: (שקופיות 5-12)
4. משימה אישית- א - סינכרונית: שולחים לילדים את המצגת והנחיות לפעילות ומתנתקים מהזום. כל ילד יוצא לסיור במצגת ובוחר לעצמו דמות מופת אותה ירצה להזמין לסוכה השיתופית. על כל ילד להעמיק את הידע אודות הדמות ולמלא את הכרטיסיה שנמצאת בשקופית 36. את הכרטיסיות הילדים ישתפו על קיר פדלט/ קבוצת ווצפ כיתתית או כל כלי שיתופי בו הם מורגלים - שם אפשר לבקש מכל ילד להגיב ל 2 חברים לכיתה- לשאול שאלה אחת על הדמות שנבחרה. שימו לב שאפשר גם לבחור דמות מופת שאיננה מופיעה במצגת. המצגת נועדה להשראה.

הצעות להרחבה וגיוון:

1. לתת מראש שתי משימות- אחת לבחור דמות מהתערוכה- ולמלא את הכרטיסיה, בנוסף- לבחור דמות שאיננה מופיעה בתערוכה ולכתוב אודותיה.
2. במקום קיר פדלט עם כרטיסיות- קיר פדלט או שיעור זום שבו כל ילד מכין חידה על הדמות שבחר: מגלה 5 פריטי מידע עליה וחברי הכיתה צריכים לזהות מי הדמות. שקופית 37.
3. במקום ההצעה שלעיל- הילדים מתחפשים לדמות שבחרו ומצלמים סרטון עם חידה ועל הכיתה לזהות מי הדמות המסתתרת
4. אפשר לבקש מהילדים לכבות מצלמות בזום ולשים את השם של הדמות שבחרו ולהציג את הדמות ורק אז לפתוח מצלמה וכך יגלו מי בחר את הדמות

אושפיזין עילאין

סדנת אושפיזין



איור: שי צ'רקה

"יוסי בן יועזר איש צרדה אומר, יהי ביתך בית ועד לחכמים, ויהי מתאבק בעפר רגליהם, ויהי שותה בצמא את דבריהם"
 (אבות א' ד')

הגתה וליקטה: רחלי שחר, בית ספר קשת מזכרת בתיה, תשרי תש"ף

אודות המנהג

רעיון האירוח בסוכה הוא רעיון מרכזי במסורת היהודית, כאשר עצם היציאה מהבתים המסוגרים אל הסוכות שבחצרות – מקרבת בין השכנים, ובמידה רבה קוראת להם להיפגש אלו עם אלו. נוסף על האירוח של בני משפחה, חברים וקהילה, התפתח במרוצת הדורות הרעיון של "אושפיזין" - אירוח, כביכול, של שבע דמויות מהמקרא: אברהם, יצחק, יעקב, משה, אהרן הכהן, יוסף ודוד המלך. כאשר כביכול, בכל יום מימי החג בהם יושבים בסוכה, אורח אחר מגיע להתארח בסוכה. במרוצת הדורות אל שבעת הדמויות הללו, בחרו אנשים ונשים שונים להוסיף גם דמויות מופת נוספות, מהעבר או ההווה, כאושפיזין.

הידעתם?

אושפיזין – היא מילה בארמית שפירושה להתארח. מכאן נגזרה גם המילה שאנו משתמשים בה בעברית יומיומית: "אישפוז".



בכל יום מזמינים לסוכה אורח אחד לפי סדר כרונולוגי
(היסטורי). כל אחד מן המוזמנים הוא אושפיזין עילאין-
אורח נעלה. דמות מופת מן המקרא (התנ"ך)



הזמנה לשיח:



- מה אתם יודעים על כל דמות?
- כיצד הייתם מארחים אותה?
- אילו אלמנטים/ חפצים/ סמלים מזכירים לכם אותה?
- האם הייתם מוסיפים לרשימה הזו דמויות שחסרות לכם? את מי?
או מחליפים חלק אושפיזין?

עכשיו תורך!

סיור עצמאי בתערוכת אושפיזין עלאין- דמויות מופת

לפניכם תערוכת דמויות מופת, אושפיזין עילאין

בתחומים שונים, מתקופות שונות.

צאו לסיור בתערוכה. התבוננו וקראו אודות הנשים

והאנשים המוצגים.

לאחר מכן בצעו את המשימות המופיעות בשקופית

הבאה.

האושפיזין האישי שלי

משימה אישית:

לאחר שקראתם והכרתם מעט את האושפיזין בתערוכה, עברו לשלב הבא-
האושפיזין האישי שלי

1. בחרו דמות אחת. חפשו מידע נוסף אודותיה. קראו והרחיבו את הידע עליה.
2. בשקופית האחרונה של מצגת זאת ישנה כרטיסיה ריקה למילוי- הוסיפו לה תמונה של הדמות שבחרתם (ניתן להעיתק את התמונה מהמצגת), הסבירו מדוע בחרתם בה וכתבו 2 שאלות שהייתם רוצים לשאול אותה.
3. כעת חשבו על האורח שלכם- בחרו דמות מופת אותה תרצו לאחר בסוכה- ומלאו כרטיסיה נוספת- עם האושפיזין האישי שלכם.
4. את הכרטיסיות שיצרתם שתפו [בקר שיתופי](#) בהתאם להנחיית המורה



שרה אמנו

הראשונה והבכירה באימהות
האומה, אשת אברהם אבינו
ואמו של יצחק.

כל ימי חייה, האוהל היה
פתוח לרווחה וענן מצל
מעליו



רחל אמנו

ביתו הצעירה של לבן ואחות

לאה. אשתו האהובה של

יעקב ואם שני בניו

הצעירים - יוסף ויעקב



רבקה אמנו

רבקה בת בתואל, אשת יצחק
אבינו ואם בניו- יעקב ועשיו.



לאה אמנו

ביתו הבכורה של לבן, אחות
רחל ואשתו הראשונה של יעקב
אבינו שנישאה לו במרמה,
ראשית במקומה של רחל
ובהמשך בצידה. אם לשישה
מבני יעקב ולדינה



דבורה עומר

הייתה סופרת ילדים ונוער
ישראלית, זכתה בפרסים רבים
על יצירתה ובהם פרס ישראל
בשנת 2006.



מארק צוקרברג

יזם אינטרנט יהודי אמריקאי,

מייסד הרשת החברתית

הפופולארית "פייסבוק", בה

הוא מכהן כנשיא ומנכ"ל.



יהונתן גפן

משורר ילדים ומבוגרים,
מחזאי, סופר, פזמונאי
ועיתונאי.

כתב את ספר שירי הילדים
"הכבש השישה עשר"



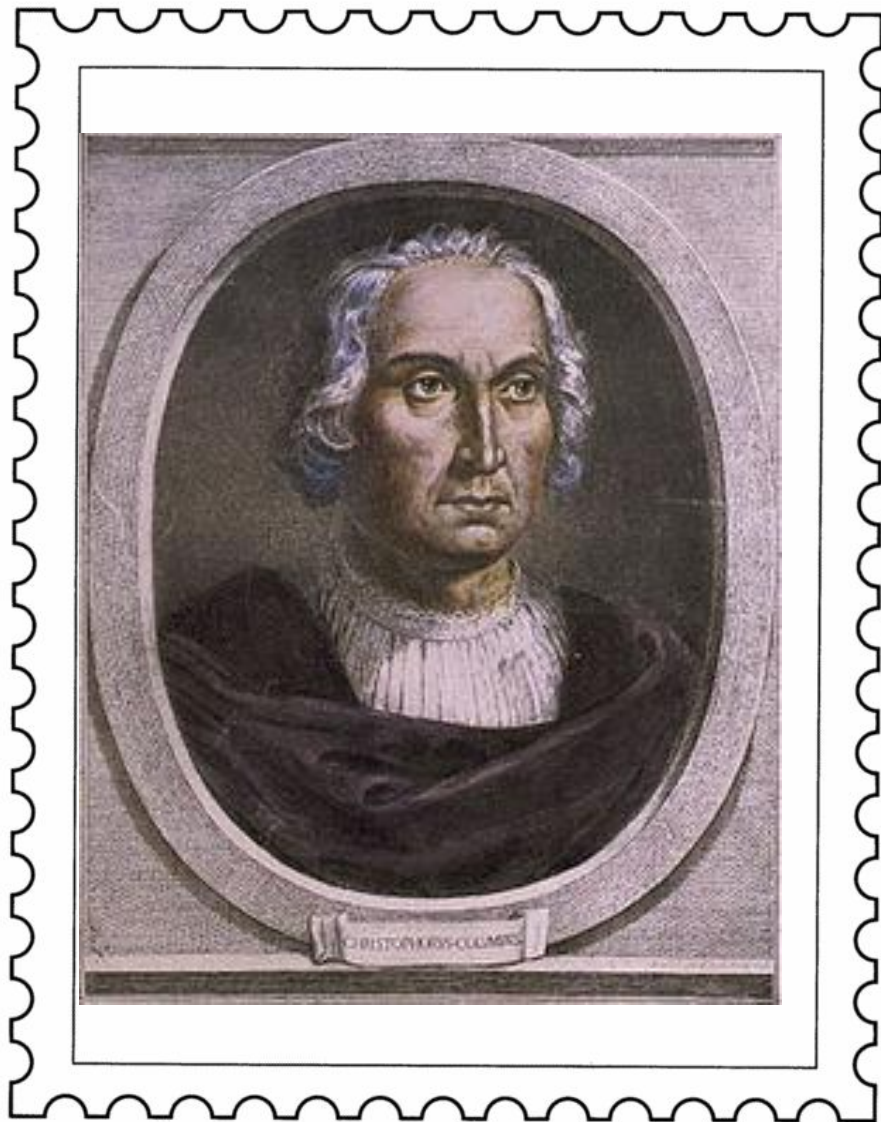
לאה גולדברג

מהמשוררים העבריים
המפורסמים בעת החדשה,
סופרת ילדים ומבוגרים.
עיתונאית, חוקרת ומבקרת
תרבות. פרופסור לספרות
באוניברסיטה העברית
בירושלים.



אריק איינשטיין

היה חבר בלהקת הנח"ל,
ולהקות רבות נוספות. הניב
את אלבומי הרוק הראשונים
בארץ. נחשב לזמר ויוצר בעל
השפעה רבה על תרבות
המוזיקה הישראלית.



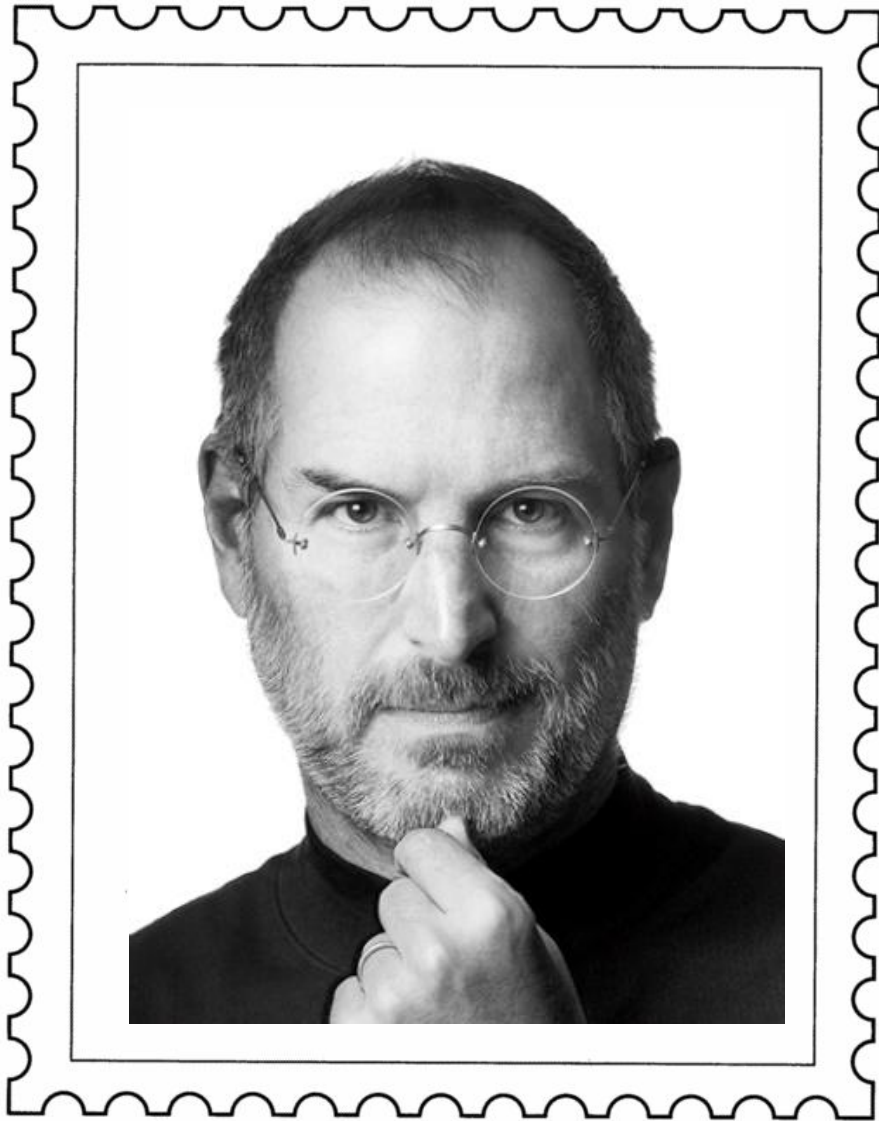
כריסטופר קולומבוס

ספן איטלקי בשירות ספרד,
נחשב לגדול מגלי הארצות על
פני כדור הארץ בכל הדורות.



חנה סנש

לוחמת ומשוררת יהודייה,
מצנחני היישוב היהודי,
התנדבה לשרת בצבא הבריטי
כנגד הנאצים במלחמת העולם
השנייה.



סטיב ג'ובס

איש עסקים ויזם אינטרנט
אמריקאי, השתתף בהקמת
חברת "אפל" והמצאת ה"
סמארטפון"- מכשיר הטלפון
החכם.



גולדה מאיר

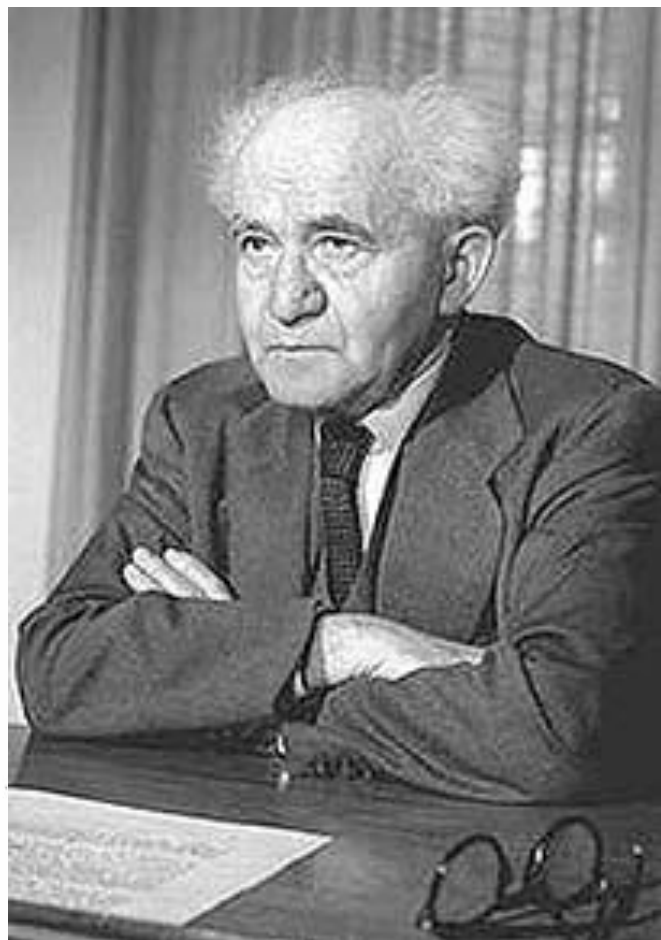
כיהנה כראש ממשלת ישראל
הרביעית. הנהיגה את ישראל
בתקופת מלחמת ההתשה
ומלחמת יום הכיפורים.
האישה הראשונה שכיהנה
בתפקיד זה.



רבי עקיבא

תנא ארץ ישראל, מגדולי
חכמי ישראל. הטביעה את
חותמו בעולם ההלכה
והמסורת היהודית.

נהרג על קידוש השם כאחד
מעשרת הרוגי מלכות.



דוד בן גוריון

בתפקידו כראש "מנהלת
העם" הכריז על הקמת מדינת
ישראל, כיהן כראש ממשלה
וכשר הביטחון הראשון.



רוזה פארקס

הייתה אפרו אמריקאית
פעילה בתנועה האמריקאית
לזכויות האזרח.

מפורסמת בשל סירובה
לפנות את מקומה באוטובוס
לאדם לבן, בעקבותיו
ששונתה מדיניות ההפרדה
הגזעית



חיים נחמן ביאליק

גדול המשוררים העבריים
בזמן המודרני וזכה לתואר
"המשורר הלאומי".

כתב מסות, סירים וסיפורים
ובהם כתבי עת ושירי ילדים
נודעים.



בנימין זאב הרצל

עיתונאי, משפטן, סופר
ומדינאי יהודי. מפתח רעיון
הציונות המדינית.

לימים הוענק לו התואר "חוזה
המדינה"



ג'יי קיי רולינג

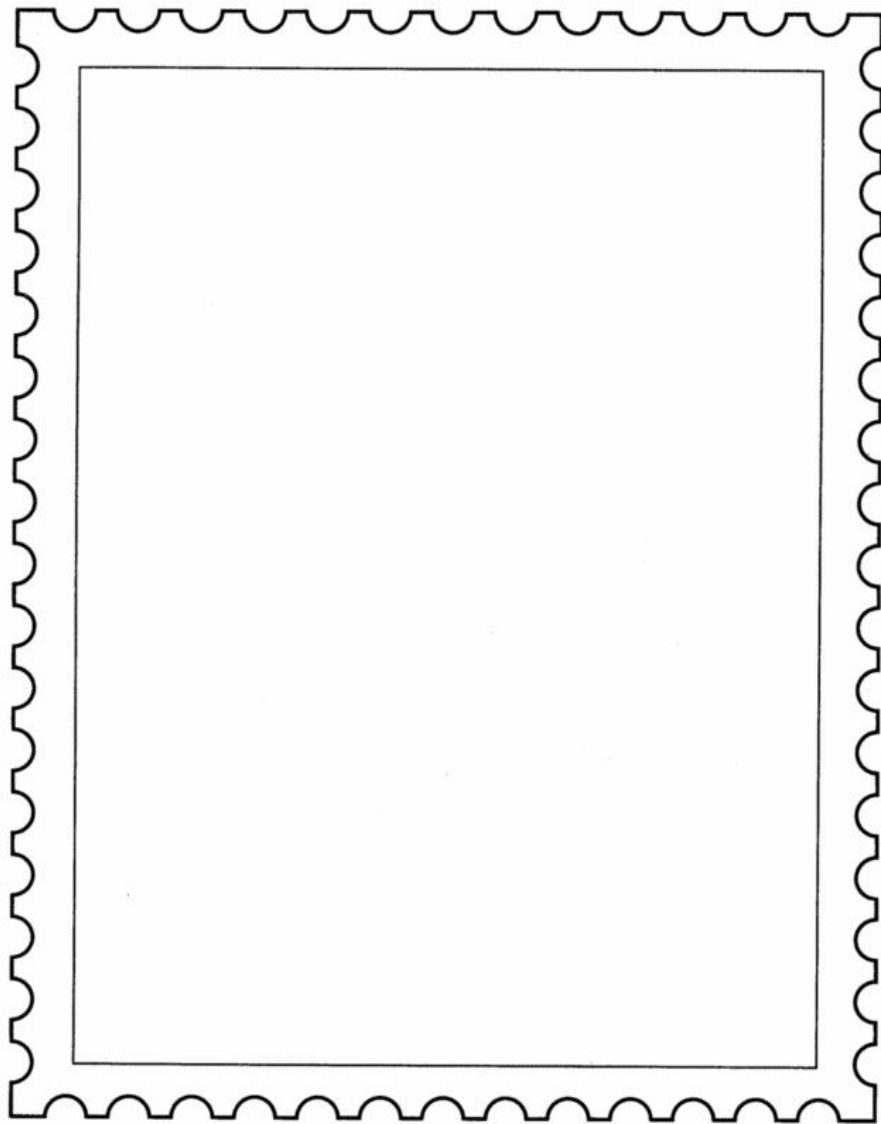
ג'ואן ג'ו רולינג, הידועה בשם
העט ג'יי קיי רולינג, סופרת
בריטית, מחברת סדרת ספרי
הפנטזיה העלילתית הנמכרת
ביותר בעולם "הארי פוטר".



אליעזר בן יהודה

מחייה השפה העברית
ומחולל הדיבור העברי בארץ
ישראל.

מייסד ועד הלשון העברית
ומחבר מילון בן יהודה.



מכירים דמות מופת מרתקת?
מישהי או מישהו שהרשימה
הזו לא שלמה בלעדיו!?

מי שמעוניין- יכול לבחור דמות
משלו, שאיננה נמצאת במצגת

.ז.

הזמנה לסוכה האושפיזין שלי



בחרתי לארח אותך בסוכתי כיוון

ש

הייתי רוצה לשאול אותך את השאלות

הבאות:

.1

.2

שמי:



הזמנה לסוכה האושפיזין שלי

זהו את האושפיזין:

(עליכם לכתוב חידה בת 5 רמזים
על הדמות, לשתף בקיר שיתופי,
וחבריכם ינסו לגלות מי הדמות
שבחרתם

מי אני?

_____ .1

_____ .2

_____ .3

_____ .4

_____ .5
